

GENEL BİLGİLER

Resmi adı:	Afganistan İslam Cumhuriyeti
Yönetim şekli:	İslam Cumhuriyeti
Başkent:	Kabil
Diğer şehirler:	Herat, Kunduz, Celalabad, Bagram, Kandahar, Mezar-ı Şerif
Komşuları:	Pakistan, Tacikistan, İran, Türkmenistan, Özbekistan, ÇHC
Yüzölçümü:	652,230 km ² (<i>Dünyanın en büyük yüzölçümüne sahip 41. ülkesi</i>)
Nüfus:	29.835.392 (2011)
Etnik dağılım:	Peştu (%42), Tacik (%27), Hazara (%9), Özbekler (%9), diğer etnik gruplar (Aymak, Türkmen, Baloç-%13)
Dil:	Afgan Farsçası-Resmi Dil (%50), Peştu-Resmi Dil (%35), Türk Dilleri (Özbek-Türkmen %11), Diğer Etnik Diller (%4)
Para birimi:	Afgani (<i>Haziran 2011 itibariyle 1 USD = 46,50 Afgani</i>)
Saat dilimi:	Türkiye'den 1,5 saat önde (<i>GTM + 4,5</i>)

Ülkenin Kısa Tarihçesi

Dünyanın büyük stratejik yollarından biri üzerinde olan Afganistan, eski çağlardan beri fetih amaçlı orduların geçtiği yerlerden biri oldu. Çok önceden İranlaşmış olan Afganistan, 11. yüzyılda İslamiyeti kabul edişinden önce biri Yunan öteki Hint olmak üzere iki farklı medeniyetin etkisinde kaldı. Bu tarihten itibaren Afganistan, kenarda kalmış bir müslüman devleti hayatı yaşadı. İktidar derebeyi sülaleri arasında mücadele konusu oldu. Hakimiyetleri 1747'den sonra başlayan Dürraniler (son sülale) 19. yüzyılda İngiltere ile bir çok anlaşmazlığa düştü. Afganistan'da Rusların ilerlemesinden kuşkulanan ve Hindistan'ı kuzeybatıda sağlam bir hudutla korumak isteyen İngilizler, 1842-1879 arasında. Afganistan'ı işgal etmeye çalıştılar ancak yenilgiye uğradılar. 1901 tarihinde, İngiltere ve Rusya, Afganistan'ın sınırlarını belirledi ve dış ilişkilerin yönetimini İngiltere ele aldı. 1880 yılında tahta çıkan Kral Abdur Rahman, I. Dünya savaşında sırasında ülkesinin tarafsız kalmasını sağladı. Rahman'ın üçüncü oğlu Emanullah Han da Hindistan'a saldırarak Afganistan'ın dış ilişkilerinde de bağımsızlığını garantiledi. 1919-1929 yılları arasında, Kral Emanullah, Atatürk'ün de telkinleriyle Avrupa ülkeleriyle ve Türkiye ile ilişkilerini geliştirerek ülkede çağdaşlaşma hamlesi başlattı. Türkiye, Afganistan'ın idari, askeri, tıbbi yapılanması konusunda önemli yardım sağlamıştır.

1933-1973 dönemi Zahir Şah dönemi olarak adlandırılır. Sovyetler Birliği 1960'lı yıllardan itibaren Afganistan'da iç siyasi gelişmelere müdahil olmaya başladı. 1973, 1978 ve 1979 yıllarındaki darbelerden sonra SSCB iç karışıklığı bahane ederek Afganistan'ı işgal etti. 1984 yılından itibaren Mücahidler önemli dış yardım alarak işgalcilere karşı başarı sağlamaya başladı. 1988 yılında Pakistan, Afganistan ve SSCB'nin imzaladıkları anlaşmaları takiben 1989 yılında SSCB Afganistan'dan çekilmesini tamamladı. 1989-1992 yılları arasında Necibullah, halktan veya uluslararası toplumdaki destek almamasına rağmen iktidarda kalmayı başardı. 1992'de Afganistan İslam Devleti kuruldu. Ancak, 1992 yılından itibaren Afganistan'daki gruplar arasında iç savaş yoğunlaşmış ve Taliban, 1996 yılında Kabil'i 1997 yılında da Mezar-ı Şerifi ele geçirerek iktidarı ele geçirmiştir. Taliban yönetimi sadece BAE, Suudi Arabistan ve Pakistan tarafından tanınmıştır. Taliban dönemi boyunca BM'de Afganistan'ı Prof. Dr. Rabbani'ye bağlı görevliler temsil etmiş, İslam konferansı Örgütü'nde ise "boş sandalye politikası" izlenmiştir.

11 Eylül 2001 olayları öncesine kadar ülkenin kuzeyini kontrol etmiş olan Kuzey İttifakı, İran, Rusya, Hindistan ve Tacikistan'dan askeri destek ve mali yardım almıştır. Buna karşılık Taliban Pakistan'ın, El-Kaide gibi örgütlerin ve bazı Arap grupların desteğini almıştır. Taliban'a karşı yürütülen mücadelede en önemli komutan olan Ahmet Şah Mesud, New York ve Washington'da meydana gelen terör olaylarından bir kaç gün önce bir suikaste uğrayarak öldürülmüştür.

11 Eylül felaketiyle başlayan Taliban'ı ve müttefiklerini dünyadan silme hareketi geniş çaplı bir operasyona dönüşmüştür. Ardından, Afganistan'ı modernize etmek için Aralık 2001'de Bonn'da en önemli Afgan temsilcileri bir araya gelerek;

- 1- Geçici hükümetin kurulması, düzenli bütçenin oluşturulması,
- 2- Yeniden inşa ve iyileşme stratejileri için Ulusal Gelişme Taslağı hazırlanması,
- 3- Ulusal Gelişme Bütçesi hazırlanması,
- 4- Haziran 2002'de Loya Jirga'nın toplanması,

- 5- Geçici olarak Devlet Başkanı Hamid Karzai'ye destek verilmesi ,
- 6- Afganistan'ın tutarlı bir yönetime geçmesi ve kalkınması için iyi bir zemin hazırlanması kararları almıştır.

35 üyeli Komisyon tarafından oluşturulan taslak anayasa oluşturulmuştur. Anayasal Loja Jirga Aralık 2003'te toplanmış ve Ocak 2004'te yeni yönetimi onaylamıştır. Uluslararası topluluk, Afganistan'daki güvenlik sorumluluklarını yerine getirmekte ve hükümete otorite sağlaması için destek vermektedir. Başlangıçta tek ulus olan yabancı milletler daha sonra genişleyerek Kabil'de üssü bulunan Uluslararası Güvenlik Yardım Gücüne (ISAF) dönüştü. ISAF Ağustos 2003'te NATO'nun öncü gücü oldu. Bu fırtınalı dönem boyunca Afgan otoriteleri liderlerini, iyileştirme hareketlerini ve reformları desteklediler. Liderler, Afganistan'da iş imkanları oluşturacaklarını ve yeniden yapılanmaya gideceklerini vaat ettiler. Birleşmiş Milletlerin yardımıyla Afganistan'daki ilk serbest seçimler 9 Ekim 2004 tarihinde gerçekleştirilmiş olup, Afganistan İslami Geçiş Devleti Başkanlığına Hamid Karzai seçilmiştir. Son olarak Ağustos 2009'da yapılan seçimlerde Hamid Karzai oyların yaklaşık yüzde 58'ini alarak tekrar Devlet Başkanlığına seçilmiştir. Bundan sonraki seçimler 2014 yılında yapılacaktır.

Siyasi ve İdari Yapı

Ülkenin önde gelen siyasi ve bölgesel liderlerinden oluşan geçici parlamento niteliğindeki Loya Jirga, geçici hükümeti ve anayasayı onaylamak üzere iki defa toplanmıştır. Afganistan anayasası geçici olarak toplanan Anayasal Loya Jirga tarafından hazırlanarak 8 Ocak 2004 tarihinde onaylanmış olup, 16 Ocak 2004 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Parlamento seçimleri 18 Eylül 2005 tarihinde gerçekleştirilmiş, ve seçimler sonucunda 249 sandalyeli ulusal meclis (Volesi Jirga) ile 102 sandalyeden oluşan senatolu iki meclisli bir parlamento (Meşrano Jirga) oluşmuştur. Ulusal meclis 19 Aralık 2006 tarihinde resmen açılmıştır.

Ülkede kadınların yönetime katılımının sağlanması açısından alt meclisin 68 sandalyesi her bölgeden en çok oyu alacak olan kadınlara ayrılmıştır. 102 sandalyeli Senato (Meşrano Jirga)'nın üçte biri ülkede bulunan 34 İl Meclisi üyeleri arasından, üçte biri İlçe Genel Meclisi üyeleri arasından geriye kalan üçte biri ise Devlet Başkanı tarafından seçilmektedir.

Afganistan İslam Cumhuriyeti üniter bir yapıya sahiptir. 34 ilden ve 400 civarında ilçeden oluşmaktadır. Vali ve kaymakamlar merkezi hükümet tarafından atanmaktadır. Yerleşim birimlerinde düzenli belediye örgütleri olmamakla birlikte, bazı büyük illerde mevcut bulunan belediye başkanları da bu geçiş dönemi süresince merkezi hükümet tarafından atanmıştır. Bazı bakanlıkların illerde temsilcilikleri bulunmaktadır. Afgan anayasası başkanlık sistemi öngörmektedir. Halk oyuyla seçilen başkan, hükümeti kurma ve hükümete başkanlık etme hakkına sahiptir. Başkanın önemli anayasal yetkileri olmasına rağmen iki meclisli parlamentonun başkanı denetleme ve engellemeye yönelik hakları bulunmaktadır.

Türkiye - Afganistan ilişkileri

Türkiye ile Afganistan arasında Cumhuriyet öncesi döneme kadar dayanan tarihi dostluk ilişkileri mevcuttur. 23 Nisan 1920'de Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin

açılmasını takiben, 3 Mayıs'ta Ankara'da kurulan ilk hükümetin öncelikle aldığı kararlardan biri Kabil'e Afgan asıllı bir Türk subayını temsilci olarak göndermek olmuştur. Afganistan da Kurtuluş Savaşı'nı desteklemiş olan Sultan Ahmet Han'ı Ankara'ya elçi olarak göndermiştir. 1 Mart 1921'de Moskova'da imzalanan Türk-Afgan Dostluk İttifakı ile Türkiye Afganistan'ın bağımsızlığını, Afganistan da Türk devletinin temsilcisi olarak Ankara Hükümeti'ni dolaylı olarak tanımıştır. Söz konusu anlaşma TBMM Hükümeti'nin hukuksal açıdan geçerli ilk uluslararası siyasal bağıdır. Atatürk'ün devrimlerinden ve Cumhuriyeti sağlam, çağdaş temellere oturtma çabalarından etkilenen Afgan Kralı Emanullah Han, 1928'de Türkiye'yi ziyaret etmiştir. Bu ziyaret, Türkiye Cumhuriyeti'ne yapılan ilk devlet ziyaretidir. Bu ziyaret sırasında 25 Mayıs 1928'de "Türkiye ve Afganistan arasında Dostluk ve Teşrik-i Mesai Muahednamesi" adıyla yeni bir anlaşma imzalanmıştır.

II. Dünya Savaşı öncesinde İtalya ve Almanya'nın uyguladıkları politikalar bağlamında Afganistan'da faaliyet göstermeleri ve burayı ülkelerinin nüfuz alanı seçmeleri Afgan liderlerini huzursuz etmiştir. Ancak bu zor günler Türkiye'nin de dahil olduğu 8 Temmuz 1937'de imzalanan Saadabad Paketi çerçevesinde aşılmıştır. II. Dünya Savaşı sonrası dönemde ise Türkiye, Afganistan'ın 1955'te kurulan Bağdat Paketi'ne katılmasına gayret sarfetmiştir. Sovyet işgali döneminde kesintiye uğrayan ilişkiler işgalin bitişiyle yeniden canlanmıştır. Bu dönemde Türkiye, Afganistan'da barış ve istikrarın temini ve Afganistan'ın aşırılık, terörizm ve uyuşturucu kaçakçılığına üs teşkil eden bir coğrafya olmaktan çıkarılması yönünde gayret göstermiş, ayrıca uluslararası toplumu Afganistan sorununa aktif ilgi göstermeye davet etmiştir.

Türkiye aktif bir gözlemci olarak katıldığı Bonn Toplantısı'nda da tüm gruplarla olan iyi ilişkilerini kullanarak yapıcı bir rol oynamıştır. Etnik gruplar arasında uzlaşma sağlanması ve geniş tabanlı, temsili bir yönetimin kurulmasını sağlama yönünde çaba göstermiştir. Türkiye, bu anlayışla Afganistan'da güvenlik ve istikrarın tesisine katkıda bulunmak amacıyla, Bonn Toplantısı'nda Afgan grupların çağrısı üzerine BM Güvenlik Konseyi tarafından oluşturulan Uluslararası Güvenlik Yardım Gücü (ISAF)'ne İngiliz taburunun bünyesinde yer alacak 267 kişilik bir bölükle katılma kararı almıştır. Birliğimiz 15 Şubat 2002 tarihinden itibaren Kabil'e intikal etmiş ve 20 Haziran 2002 - 10 Şubat 2003 arasında ISAF-II liderliğine, 2005 yılı Şubat-Ağustos aylarında ise ISAF VII komutanlığına geçmiştir. Liderliği üstlenmemizle birlikte Afganistan'daki birliğimiz tabur düzeyine çıkarılmış ve asker sayımız yaklaşık 1.800'e yükseltilmiştir. Türkiye ayrıca Vardak'ta bir İl İmar Ekibi (PRT) kurmuş ve Kasım 2006 tarihinde resmen faaliyete geçmiştir.

Türkiye, 2006'daki Londra Konferansı'nda, Afganistan'ın yeniden imarına olan katkısını 100 milyon dolar (ABD Doları) olarak ilan etmiş, ardından Haziran 2008'de düzenlenen Paris Konferansı'nda yardım tutarını 2011 yılı sonuna kadar kullanılmak üzere 200 milyon dolara çıkartmıştır. Kurumlarımızın bu meblağ dışında kendi bütçelerinden finansmanını sağlamakta oldukları önemli çalışmalar ve projeler de bulunmaktadır. Ülkemiz tarafından Afganistan'da bugüne kadar 50.000 Afgan öğrencinin faydalandığı 30'dan fazla okul inşa edilmiştir. Ülkemizin inşa ettiği ve bir kısmının işletmesini üstlendiği sağlık hizmetlerinden faydalanan Afgan sayısı ise 800.000 civarındadır.

Türkiye'nin 2007 yılında Pakistan ve Afganistan ile başlattığı üç yönlü zirve süreci, Güneydoğu Asya bölgesinde güvenlik ve istikrar sağlanması amacıyla taşınmaktadır. Bu çerçevede 1 Nisan 2009'da Afgan ve Pakistanlı ordu, istihbarat ve siyaset liderleri arasında gerçekleşen görüşmelerde belirtildiği üzere hedef, sadece dayanışma sağlamak değil, terörizme karşı sıkı ve derin bir işbirliği içerisine girmektir.

Afganistan'daki yardım çabalarımızın odağını, ülkenin yeniden imarı, Afgan ordusu ile polisinin kapasitelerinin artırılması ve başta kız çocukları olmak üzere, eğitim alanları oluşturmaktadır. TİKA'nın Eylül 2004'ten itibaren Afganistan'da yürüttüğü kalkınma programı, ülkemizin bugüne kadar tek bir ülkeye gerçekleştirdiği en büyük dış yardım programıdır. Kabil ve Mezarı Şerif'te TİKA Program Koordinasyon ofisleri kurulmuştur. Cevizcan ve Vardak İl İmar Ekipleri bünyesinde ise TİKA uzmanları görev yapmaktadır.

Afganistan'daki sivil ve askeri gayretlerin kalıcı kazanımlara dönüştürülmesinin bir diğer yolu da Afganistan ve komşuları arasında diyalog ve işbirliği zemininin güçlendirilmesinden geçmektedir. Bu anlayış doğrultusunda, 25-26 Ocak 2010 tarihlerinde İstanbul'da, Türkiye-Afganistan-Pakistan Üçlü Zirvesi sürecinin dördüncü toplantısına ve Afganistan, komşuları ve gözlemcilerin iştirakiyle düzenlenen "Asya'nın Kalbinde Dostluk ve İşbirliği" İstanbul Zirvesine ülkemiz evsahipliği yapmıştır. Yine İstanbul'da Türkiye-Afganistan-Pakistan Dışişleri Bakanları toplantısı Haziran 2010'da gerçekleştirilmiştir. Bölgesel işbirliğinin daha da güçlendirilmesi amacıyla, Kasım 2-3 Kasım 2010 tarihlerinde, İstanbul Zirvesinin sonuçları çerçevesinde "Düşünce Platformu" ve "Bölgesel Ekonomik İşbirliği Konferansı" (RECCA) gibi faaliyetler yapılmıştır.

AFGANİSTAN'DA EKONOMİK DURUM

Yıl	GSYİH (Milyar \$)	Kişi Başına Gelir (\$)	Büyüme Oranı (%)	Enflasyon Oranı (%)	İhracat (Milyon \$)	İthalat (Milyon \$)
2005	6,489	240	16,1	12,3	384	2.471
2006	7,723	321	8,2	5,1	408	2.582
2007	9,596	330	14,2	13	497	2.819
2008	12,850	401	3,4	24	580	3.170
2009	14,020	500	22,5	30,5	530	4.200

(2010 rakamları henüz mevcut değildir.)

Ülkedeki iş gücü 15 milyondur (2004 tahminleri) ve işsizlik oranı tahmini ise yüzde 35'dir. İşgücünün yüzde 78,6'sı tarım, yüzde 26'sı sanayi ve yüzde 43'ü de hizmet sektöründe çalışmaktadır. Tarım ürünleri arasında haşhaş, buğday, çeşitli kuruyemiş ve meyveler bulunmaktadır. Sanayi daha çok küçük ölçekli tekstil, temizlik ve hijyen maddeleri, mobilya, gıda, inşaat malzemeleri, alkollü olmayan içeceklerdir. İhraç ürünleri arasında yukarıda sayılan tarım ürünlerinin yanısıra el örgüsü halı, yün, pamuk, hayvan postu ve deriden yapılmış giysi, işlenmiş ve yarı işlenmiş mücevherler bulunmaktadır.

2009 yılında Afganistan'ın ihracatında başlıca ülkeler; ABD %26,47, Hindistan %23,09, Pakistan %17,36, Tacikistan %12,51. Aynı yıl, ithalatındaki başlıca ülkeler ise Pakistan %26,78, ABD %24,81, Hindistan %5,15, Almanya %5,06, Rusya %4,04

Türkiye-Afganistan Arasındaki İkili Ticaret Verileri

(1.000 \$)

YILLAR	İHRACAT	İTHALAT	HACİM	DENGE
2002	20.232	1.053	21.285	19.179
2003	36.489	2.684	39.173	33.805
2004	70.945	6.776	77.721	64.169
2005	113.401	8.301	121.702	105.100
2006	91.106	9.587	100.693	81.519
2007	109.270	12.493	121.763	96.777
2008	136.982	8.506	145.488	128.476
2009	233.675	4.649	238.324	229.026
2010	259.777	5.098	264.875	254.679

Türkiye'nin 2009-2010 Yılları Ocak-Ekim Dönemi İhracatında İlk 10 Madde

MADDE	ÜRÜN ADI	2009/10 (\$)	2010/10 (\$)	Değ.(%)
77	Elektrikli makina ve cihazlar	25.211.958	27.680.442	9,79%
7731	İzole edilmiş tel, kablo, elektrik iletkeni, fiber optik kablolar	11.546.893	16.842.227	45,86%
69	Metallerden nihai ürünler	19.058.011	25.042.187	31,40%
6911	Demir veya çelik inşaat	11.391.057	13.715.414	20,41%
78	Kara ulaşım araçları	20.542.672	21.399.218	4,17%
7821	Eşya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar	13.521.773	15.827.332	17,05%
81	Sihhi tesisat, ısıtma, aydınlatma ile ilgili çeşitli eşya	19.781.189	18.695.866	-5,49%
8110	Prefabrik yapılar	17.635.959	16.198.069	-8,15%
65	Tekstil elyafı ve mamulleri	6.300.387	13.920.570	120,95%
6595	Koko liflerinden ve diğer elyaftan yer kaplamaları	5.185.591	11.364.578	119,16%
74	Değişik sanayi kollarında kullanılan makina ve cihazlar	9.521.805	12.872.280	35,19%
7415	Klima cihazları	849.623	2.123.429	149,93%
71	Enerji üreten makina ve cihazlar	11.171.393	12.749.893	14,13%
7165	Pistonlu motorlu elektrojen grupları, turbo jeneratörleri	9.849.439	9.833.768	-0,16%
9	Tarifede yer almayan yenilen ürünler	6.212.920	9.419.492	51,61%
989	Tarifede yer almayan yenilen ürünler	4.985.904	7.123.022	42,86%
72	Belirli sanayi kollarında kullanılan makina ve cihazlar	7.273.916	8.645.133	18,85%
7283	Taş, cevher yıkama, ayırma, aglomere etme makina ve cihazları	3.246.903	4.243.329	30,69%
55	Uçucu yağlar, yüzey aktif maddeler, temizlik patları, boyaları	7.229.552	6.792.250	-6,05%
5541	Tuvalet için sabunlar	4.226.956	3.062.102	-27,56%
	İLK 10 TOPLAM	132.303.803	157.217.331	
	ÜLKE TOPLAM	189.902.069	215.071.347	13,25%

Türkiye'nin 2009-2010 Yılları Ocak-Ekim Dönemi İthalatında İlk 10 Madde

MADDE	ÜRÜN ADI	2009/10 (\$)	2010/10 (\$)	Değ. (%)
65	Tekstil elyafı ve mamulleri	648.889	1.780.262	174,36%
6592	Yünden, ince kıl vd. den düğümlü sarmalı halılar, yer kaplamaları	589.175	1.706.452	189,63%
22	Yağlı tohumlar ve meyvalar	1.804.753	780.702	-56,74%
2225	Susam tohumu	1.803.253	780.702	-56,71%
29	Hayvansal ve bitkisel ham maddeler	252.003	773.462	206,93%
2919	Saç, kıl ve tüyler, bağırsaklar, hayvansal menşeli ürünler	125.128	401.100	220,55%
21	Deri, kösele, ham post	44.583	358.516	704,15%
2111	Sığır ve atların ham derileri- ağırlığı>14 kg.		95.212	
5	Sebzeler, meyvalar ve mamulleri	787.740	164.222	-79,15%
577	Cevizler, sert kabuklu meyvalar	750.280	80.282	-89,30%
72	Belirli sanayi kollarında kullanılan makina ve cihazlar		128.077	
7234	Kazık, kar makinaları, hareketli sondaj makinaları, yol makinaları		114.333	
61	Hazır deriler, postlar ve mamulleri	14.810	47.036	217,60%
6116	Keçi, oğlakların hazırlanmış derileri (kılları alınmış)		39.220	
77	Elektrikli makina ve cihazlar		24.022	
7725	Elektrik devresi teçhizatı-gerilimi <=1000 volt devreler için		13.169	
26	Tekstil lifleri		18.434	
2683	İnce hayvan kılı-karde edilmemiş, taranmamış		11.322	
78	Kara ulaşım araçları	46.648	17.438	-62,62%
7862	Diğer tanker, römork, yarı römorklar		16.772	
	İLK 10 TOPLAM	3.599.426	4.092.171	
	ÜLKE TOPLAM	3.734.321	4.116.620	10,24%

YATIRIM VE MÜTEAHHİTLİK

Türk müteahhitlerinin 2002-2010 (Eylül) yılları arasında Afganistan'da üstlendikleri 355 projenin toplam bedelleri 3 milyar ABD Dolarıdır. Söz konusu projelerin büyük bölümü altyapı yatırımlarından oluşmaktadır.

VERGİ MEVZUATI (7 Nisan 2005)

Gelir Vergisi Mevzuatı Özet

A-GELİR VERGİSİ:

1-Afganistandaki tüm tüzel kişiliklere (A.Ş. ve Ltd. şirketlere) uygulanan Gelir Vergisi

oranı; yıllık vergi matrahı (Vergi Öncesi Kar)'ın %20'sidir.

B-STOPAJ VERGİSİ:

Yukarıda belirtilen Gelir Vergisi haricinde;

1-Şirketlerin Afganistanda elde ettikleri her türlü komisyon, faiz, kar payı v.b. Brüt Gelirleri üzerinden yıl sonu vergi matrahına bakılmaksızın %2,

2-Müteaahhitlik ve Taahhüt firmalarının belli bir sözleşme karşılığı ifa ettikleri inşaat, nakliyat, hizmet ve kurulum faaliyetlerinden elde ettikleri Brüt Gelirleri üzerinden %2,

3-Mal ve Hizmet satışı gerçekleştiren firmaların bu tip satışlar sonucu elde ettikleri Brüt Gelirleri üzerinden %2,

4-Otel, Havayolu, Restoran İşletmeciliği ve Telekom hizmeti veren firmaların ise aylık Brüt Gelirleri üzerinden %10, oranında stopaj vergisi ödemeleri gerekmektedir.

C-İTHALAT ve İHRACAT VERGİSİ:

1-Afganistanda İthalat Lisansı olmayan firma veya şahısların, lisans almaksızın gerçekleştirecekleri ithalat işlemlerinde, mevcut gümrük tarife ve harçları haricinde, ithal edecekleri mal tutarının %3'ü oranında ithalat vergisini gümrük kapılarında ödemeleri,

2-Afganistanda İhracat Lisansı olmayan firma veya şahısların lisans almaksızın gerçekleştirecekleri ihracat işlemlerinde ise, mevcut gümrük tarife ve harçları haricinde, ihraç edecekleri mal tutarının %2'si oranında ihracat vergisini gümrük kapılarında ödemeleri gerekmektedir.

D-MENKUL ve GAYRİMENKUL SATIŞLARINDA UYGULANAN VERGİ ORANI:

1-Taşınmaz bir malın satışından elde edilen brüt gelirin %1'inin,

2-Taşınır (Menkul) bir malın satışından elde edilen brüt gelirin %2'sinin,

Gelir Vergisi olarak ödenmesi gerekmektedir.

E-MAAŞ ve ÜCRETLERE UYGULANAN VERGİ ORANI:

Gerçek kişilerin Afganistan içinde elde ettikleri aylık maaş ve ücretler gelirlerinde;

1-Aylık 12.500.-Afg (250 \$)'ye kadar olan ücret dilimi için %0

2-Aylık 12.501.-Afg (251 \$)-100.000.-Afg (2000 \$) arasındaki ücret dilimi için %10

3-Aylık 100.001.-Afg (2001 \$) ve üzerindeki ücret dilimleri için ise %20,

oranında uygulanacak Gelir Vergisinin personel maaşından kesinti yapılmak suretiyle ilgili vergi dairesine yatırılması gerekmektedir.

Türk-Afgan İş Konseyi, Türk-Avrasya İş Konseyleri bünyesinde, 10 Aralık 2001 tarihinde alınan bir kararla kurulmuştur. Konseyin başkanlığını Aysel İnşaat A.Ş. Yönetim Kurulu Üyesi ve Genel Müdürü Cihan Candemir yürütmektedir. Konseyin karşı kanadı ise Afganistan Ticaret ve Sanayi Odası ve başkanı Mohammad Qurban Haqjo'dur.

21-22 Ocak 2002 tarihlerinde Tokyo'da yapılan ve Afganistan Yardım Havuzu'na son şeklin verilerek yardımın uygulanma usullerinin tartışıldığı uluslararası toplantıya katılan İş Konseyi, 2002, 2003 ve 2004 yıllarında Afganistan'a beş ziyaret gerçekleştirerek, ülkedeki durumu, ticari ve ekonomik işbirliği imkanlarını yerinde incelemiştir.

Türk-Afgan İş Konseyi, Afganistan'ın ilgili kurumlarıyla olduğu kadar ülkede faal olan uluslararası kuruluşlarla da işbirliğine ağırlık vermektedir. Buna örnek olarak 9 Aralık 2005 tarihinde, Dünya Bankası bünyesindeki Çok Taraflı Yatırım Garanti Kuruluşu (MIGA) ve Afganistan Yatırım Destekleme Ajansı (AISA) ile işbirliğinde İstanbul'da gerçekleştirilmiş olan yatırım semineri gösterilebilir. Söz konusu seminerde Türk firmaları Afganistan'da yatırım konusunda en yetkili uzmanlardan bilgiler almışlardır.

Planlı ekonomiden pazar ekonomisine geçiş ya da yeniden yapılanma sürecinde olan ülkelerde küçük ve orta ölçekli işletmelerin, yani KOBİ'lerin gelişmesinin ne kadar hayati bir öneme sahip olduğunun bilincinde olan Türk-Afgan İş Konseyi, Türkiye'nin KOBİ'ler konusunda sahip olduğu tecrübeden Afganistan'ın da faydalanmasını sağlamak istemektedir.

Son 2 yıl içinde güvenlik sorunlarının ciddi boyutlara ulaşması sebebiyle Afganistan'a bir ziyaret düzenlenmemiş, düzenlenmemesi de tercih edilmemiştir.

Son Dönemde Düzenlenen Etkinlikler:

- DEİK ve İNTES işbirliğinde, TİKA desteğinde Afganistan'da Meslek Kursları Açılması ile İlgili Çalışmalar, 15-19.04.2011, Afganistan (DEVAM EDİYOR)
- Türk-Afgan İş Konseyi "Madencilik ve İnşaat Sektörü Heyet Ziyareti", 15-19.04.2011, Afganistan
- Afganistan Madenler Bakanı Sayın Vahidullah Şehrani ve Türk-Afgan İş Konseyi Yürütme Kurulu Üyeleri ile İNTES Türkiye Eğitim Şantiyesi Ziyareti, 18.02.2011, Ankara
- Afganistan Madenler Bakanı Sayın Vahidullah Şehrani onuruna Türk-Afgan İş Konseyince, Aydeniz İnşaat Gıda Turizm Ticaret A.Ş.'nin katkılarıyla "Akşam Yemeği", 17.02.2011, Ankara
- Afganistan Madenler Bakanı Sayın Vahidullah Şehrani'nin Katılımıyla "Madencilik ve Enerji Sektörü" Toplantısı, 16.02.2011, İstanbul

- IV.RECCA (Afganistan Bölgesel Ekonomik İşbirliği Konferansı) Çerçevesinde Düzenlenen Türk-Afgan İş Forumu, 03.11.2010, İstanbul
- Afganistan İslam Cumhuriyeti İstanbul Ticaret Müşavirliği'ne Yeni Atanan Ataşe Alihan Khawari ile Tanışma Toplantısı, 01.06.2010, İstanbul
- Afganistan Parlamentosu Din, Kültür, Eğitim ve Yüksek Öğrenim İşleri Komisyonu ile Çalışma Yemeği, 05.02.2010, İstanbul
- Afganistan Parlamentosu Dış İlişkiler Komisyonu Başkan Yardımcısı Rida Azimi ve Beraberindeki Heyet ile Çalışma Yemeği, 09.10.2009, İstanbul
- T.C. Kabil Büyükelçisi Sayın Basat Öztürk ile Çalışma Yemeği, 25.09.2009, Ankara
- Afganistan Cumhuriyeti Ankara Büyükelçisi Massoud Khalili'ye Tanışma Ziyareti ve T.C. Başbakanlık Türk İşbirliği ve Kalkınma İdaresi Başkanlığı'na (TİKA) İş Ziyareti, 07.01.2009, Ankara
- "3. Afganistan, Pakistan ve Türkiye Arasında Ekonomik İşbirliği İçin İstanbul Forumu"na Katılım, 06.12.2008, İstanbul
- Afganistan Temsil Meclisi Başkanı Onuruna Verilen Çalışma Yemeği 16.10.2008, Ankara
- Afganistan Başkonsolosu Azim Naseer Ziya ve Ticaret Ataşesi Muhammed Asef Frozan ile Tanışma Yemeği, 30.11.2007, İstanbul
- Afganistan Yatırım Destek Ajansı (AISA), Afganistan Uluslararası Ticaret Odası (AICC) Yetkilileri ve Ticaret Heyetinin Türkiye (İstanbul, İzmit, Bursa) Ziyareti kapsamında İş Forumu, 13.07.2007, İstanbul
- Afganistan Yatırım Destek Ajansı (AISA) Başkanı Dr.Omar Zakhilwal ile Çalışma Yemeği, 13 Temmuz 2007, İstanbul
- Afganistan Yatırım Destek Ajansı (AISA) / Afgan İş Adamları Heyet Ziyareti ve Türk Afgan İş Konseyi Toplantısı, 10 Temmuz 2007, İstanbul
- Afganistan Dışişleri Bakanı Sn. Rangin Daftar Spanta ile Çalışma yemeği, 13 Ekim2006, İstanbul
- Afganistan Yatırımları Destekleme Ajansı (AISA) Başkanı Omar Zakhiwal ile Çalışma Yemeği 13 Temmuz 2006, İstanbul
- Dışişleri Bakanlığı Afganistan Koordinatörü Büyükelçi Koray Targay ve DTM Anlaşmalar Genel Müdürü Şevket İlgaç ile Toplantı, 14 Nisan 2006, Ankara
- Afganistan'ın Ankara Büyükelçisi ile Tanışma Toplantısı, 13 Mart 2006, Ankara
- Afganistan Devlet Başkanı Hamid Karzai'nin Ziyareti Çerçevesinde İş Konseyi Toplantısı, 6 Ocak 2006, İstanbul

- "Afganistan'da Müteahhitlik Hizmetleri ve Dünya Bankası'nın SunduĐu İmkanlar" Konulu Seminer, 9 Aralık 2005, İstanbul
- Türk-Afgan Karma Ekonomik Komisyon (KEK) Toplantısı'na Katılım, 26-27 Nisan 2005, Ankara
- Devlet Bakanı Krad Tzmen BaŐkanlıĐındaki Heyetin Afganistan Ziyaretine Katılım, 20-21 Kasım 2004, Kabil
- Herat Ticaret ve Sanayi Odası Heyeti ile Toplantı, 7 Temmuz 2004, İstanbul
- Afgan Diplomatlarla Çalışma Yemeği, 17 Mart 2004, İstanbul
- NATO'nun Afganistan zel Temsilcisi Hikmet Çetin ile Toplantı, 23 Ocak 2004, Ankara